

NBA vraagt Wta-kantoren deel te nemen aan oorzakenanalyse fraude

De NBA vroeg alle accountantsorganisaties met Wta-vergunning deel te nemen aan een door de Foundation For Auditing Research (FAR) uit te voeren oorzakenanalyse rondom fraude.

De Kwartiermakers toekomst accountancysector hebben bij hun derde voortgangsrapportage erop aangedrongen dat de sector vaart maakt met het uitvoeren van zo'n oorzakenanalyse. Ook de minister van Financiën wil dat de sector op het fraudedossier in brede zin voortgang boekt. Reden voor de NBA om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren door de FAR, onder leiding van prof. dr. Jan Bouwens.

Er is de NBA veel aan gelegen de effectiviteit van fraudepreventie en -detectie door accountants te vergroten en zo te voldoen aan maatschappelijke verwachtingen. Aan kantoren wordt daarom via een vragenlijst gevraagd aan te geven hoeveel en welke fraudes de afgelopen vijf jaar

(2017–2021) bij controlecliënten voorkwamen. Hierbij kunnen zij aansluiten op antwoorden die eerder zijn gegeven in het kader van de jaarlijkse AFM-monitor. Op basis van de ingevulde vragenlijsten vraagt de FAR over een aantal fraudes nadere gegevens op voor diepgaander onderzoek dit voorjaar. Rapportage volgt naar verwachting in juli aanstaande.

De rapportage en uitkomsten zijn niet te herleiden naar accountantskantoren. Maar het onderzoek geeft kantoren wel inzicht in werkwijze, oorzaken en leerpunten rondom het thema fraude. De uitkomsten worden vertaald naar concrete acties, als onderdeel van de kwaliteitsagenda van de NBA en de Stuurgroep Publiek Belang.

Eindelijk weer live 'diplomautreikingen' bij de NBA

Voor het eerst sinds november vorig jaar neemt de NBA weer 'live' de beroepseed af bij nieuwe accountants, tijdens een fysieke 'diplomautreiking'. Op 1 april kregen zestien jonge accountants hun getuigschrift.

In november vorig jaar was er ook even ruimte voor live bijeenkomsten, na anderhalf jaar gedwongen online afnemen van de beroepseed. Maar door de snel oplopende besmettingscijfers moest de NBA na een paar keer toch weer terugvallen op online sessies.

Nu de coronamaatregelen zijn vervallen, is het gelukkig weer mogelijk om fysieke 'diplomautreikingen' te organiseren. Op de eerste dag van april legden zestien jonge accountants de beroepseed af, in de Limpergzaal van de NBA in Amsterdam. Ook kregen zij hun getuigschrift overhandigd, waarna het tijd was voor een groepsfoto op de trap voor het NBA-pand.

In de komende maanden worden door de beroepsorganisatie weer regelmatig zulke bijeenkomsten georganiseerd.

Commissie MKB werkt aan duurzaamheid en compliance in mkb-praktijk

Een digitale tool moet accountants in de mkb-praktijk helpen bij het tijdig en goed inspelen op nieuwe wet- en regelgeving. Een nieuw onderzoekscentrum is gestart. Ook duurzaamheid staat op de mkb-agenda.

Dat blijkt uit het Activiteitenplan 2022 van de Commissie MKB van de NBA, dat is gepubliceerd samen met het Jaarverslag 2021 van de commissie.

Jaarverslag 2021

In 2021 zijn afspraken gemaakt met het Adviescollege voor Beroepsreglementering (ACB) over het tijdig overleggen over regelgeving die de mkb-praktijk raakt. Samen met de SRA is een aantal projecten opgezet ten behoeve van de mkb-accountant, zoals een nieuw Onderzoekscentrum MKB gericht op strategische en inhoudelijke onderwerpen. Aandacht was er daarnaast voor de mkb-bundel en de helpdesk. De Commissie MKB heeft afgelopen jaar ook input gegeven voor de inhoud van webinars uit het succesvolle NBA Helpt-programma, opgezet bij de start van de coronacrisis.

Activiteitenplan 2022

Een belangrijk project uit het Activiteitenplan 2022 is COM-Pact, wat staat voor COMpliance en ACTeren. Deze digitale

tool moet mkb-accountants via (*push*)berichten activeren om tijdig en goed geïnformeerd in te spelen op geldende of naderende wet- en regelgeving. De commissie kijkt daarnaast naar de nieuwe duurzaamheidsrichtlijn Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) van de Europese Unie, die ook voor het mkb grote gevolgen heeft.

De Commissie MKB wil ook onderzoeken of het mogelijk is dat een mkb-kantoor, als dit positief wordt getoetst, automatisch voldoet aan de eisen voor horizontaal toezicht. Verder blijft de commissie betrokken bij de in het najaar van 2021 gestarte mkb-campagne, die in 2022 wordt voortgezet en geeft extra aandacht aan de huidige krapte op de arbeidsmarkt.

Het Jaarverslag 2021 en het Activiteitenplan 2022 van de Commissie MKB zijn beschikbaar via nba.nl.

NBA consulteert regelgevend proces

De NBA heeft een voorstel voor versterking van het regelgevend proces gepubliceerd ter consultatie. Doel is meer betrokkenheid van maatschappelijke stakeholders, een onafhankelijker positie van het Adviescollege voor Beroepsreglementering (ACB) en meer transparantie.

Het consultatiedocument 'Beter geregeld' gaat uit van verbetering van het regelgevend proces binnen de bestaande wetgeving, zoals vastgelegd in de Wet op het accountantsberoep (Wab). Aanpassing van wet- en regelgeving is een langdurig en veelomvattend proces en er lijkt genoeg ruimte aanwezig te zijn binnen de wettelijke kaders.

De laatste jaren worden vragen gesteld over de toereikendheid van het huidige model van beroepsreggeving. Met name de borging van het publiek belang is daarbij een punt van aandacht, evenals de rol van de minister van Financiën. De consultatie volgt op een eerdere strategische verkenning naar de toekomstige positionering, opzet en invulling van het beroepsreglementeringsproces.

In de komende maanden wil het NBA-bestuur in gesprek gaan met leden en belanghebbenden over de voorstellen in het consultatiedocument en de overwegingen die daaraan ten grondslag liggen. Uitgangspunt daarbij is dat de accountant primair het maatschappelijk belang moet dienen en daarmee de belangen van alle betrokken partijen (gebruikers, accountants en verstrekkers).

Reageren op de consultatie kan tot 23 mei 2022, via consultaties@nba.nl. Naast de schriftelijke inbreng zoekt de NBA ook via bijeenkomsten, stellingen en andere vormen van interactie de discussie op over het regelgevend proces. Op de Ledenvergadering van 13 juni 2022 worden de uitkomsten hiervan, voorzien van aanbevelingen van het bestuur, met de leden besproken. Meer informatie is beschikbaar via nba.nl.

Werkgroep Fraude publiceert aanbevelingen voor voorkomen en opsporen van fraude

De **Werkgroep Fraude van de NBA** publiceerde twee brochures met aanbevelingen voor bestuurders en toezichthouders van organisaties, gericht op preventie en detectie van fraude.

Hoewel de aanbevelingen zijn gericht op het voorkomen en ontdekken van fraude en corruptie in alle verschijningsvormen, zijn de aanbevelingen ook breder toepasbaar in het kader van naleving van wet- en regelgeving en het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag.

De aanbevelingen **frauderisico-beheersing** voor bestuurders en toezichthouders zijn vooral gericht op preventie en het streven naar een cultuur van integriteit, het juiste voorbeeldgedrag (*tone at the top*)

en het realiseren van een veilige en transparante omgeving voor werknemers, klanten en leveranciers, zodat zij zich vrij voelen om eventuele misstanden aan te kaarten.

Aanbevelingen voor het opstellen van een **frauderisicoplan** door organisaties zijn gericht op het adequaat handelen als een daadwerkelijke fraude zich voordoet, om (vervolg)schade zoveel mogelijk te voorkomen en passende maatregelen te nemen. Behoud van continuïteit en reputatie zijn daarvan onderdeel.

Inzet aanbevelingen

Bestuurders kunnen de aanbevelingen gebruiken voor implementatie in hun eigen organisatie en hierover in gesprek gaan met toezichthouders,

de accountant, de (huis)jurist en andere adviseurs. Voor toezichthouders zijn deze aanbevelingen bedoeld voor het toezien op de wijze waarop het bestuur invulling geeft aan de preventie en detectie van fraude in de organisatie.

Externe accountants kunnen de aanbevelingen gebruiken in hun gesprek met het bestuur en toezichthoudend orgaan van de door hen gecontroleerde organisatie. Interne accountants en accountants in business kunnen de aanbevelingen eveneens gebruiken bij de implementatie van frauderisico-beheersing in hun organisatie.

Beide publicaties zijn beschikbaar via nba.nl.

NBA ontving tientallen gevallen van mogelijk onrechtmatig titelgebruik

In 2021 ontving de NBA enkele tientallen signalen over vermoedelijk onrechtmatig titelgebruik. Hiervan meldde de beroepsorganisatie er 47 bij de Belastingdienst.

Naar aanleiding van ontvangen signalen meldde de NBA in 2021 47 zaken bij de Belastingdienst/Bureau Economische Handhaving (BEH), die is belast met het toezicht op naleving van rechtmatig gebruik van de accountantstitel. In 2021 zijn er door de BEH 42 onderzoeken ingesteld en afgerond. In vijf dossiers werd een zwaardere overtreding vastgesteld en is in het kader van bestuurlijke handhaving een boete en/of last onder dwangsom opgelegd.

De NBA treedt op tegen het onrechtmatig gebruik van de accountantstitel. Daaronder valt ook het gebruik van titels en benamingen die met de accountantstitel of -benaming verwant zijn, zoals de term 'accountancy' en 'accounting'. Dat zijn termen in de handelsnaam die uitsluitend zijn voorbehouden aan leden die ingeschreven staan in het accountantsregister.

IN HERINNERING

JACOB BAAIJ

(4 juli 1931-25 december 2021)

Baaij Belastingadviseurs is een familiebedrijf. Hendrik Baaij richtte in 1931 zijn accountants- en belastingadvieskantoor op in het Zeeuwse Yerseke. In datzelfde jaar werd zijn zoon Jacob geboren, die al heel jong door zijn vader voor de keus

werd gesteld: in de oestervisserij of werken op kantoor. Hij koos voor het laatste, behaalde in de avonduren zijn diploma's en werd uiteindelijk AA-accountant. Als zodanig bediende hij in de regio een brede mkb-praktijk. Na zijn pensionering werd het kantoor, onder leiding van zijn zoons Henk en Leo, een belastingadviesbureau. Maar Jacob verzorgde tot op hoge leeftijd nog de eigen administratie van het kantoor. "Dat was voor ons wel makkelijk", aldus zoon Leo. Ook was Jacob heel lang als diaken actief in de kerkelijke gemeente in Yerseke.

Jacob Baaij had een zachtmoedig karakter, bleef graag wat op de achtergrond. "Hij liet ons zelf over zaken beslissen toen hij nog de leiding had van het kantoor", benadrukt Leo. "Zelf uitzoeken, daar leer je het meeste mee, vond hij." Inmiddels is al de vierde generatie Baaij actief binnen dit familiebedrijf. Samen met hun zoons Bert, Niels en Leander vormen broers Henk en Leo een team van allround belastingadviseurs. Nog altijd vanuit

Yerseke, maar inmiddels ook via een vestiging een eiland verderop, op Tholen. Jacob Baaij werd uiteindelijk negentig jaar en bleef tot het eind ingeschreven als AA. Hij overleed op Eerste Kerstdag 2021.

IN MEMORIAM

Met leedwezen maakt het bestuur van de NBA melding van het overlijden van tien collega's.

- **Olaf Maria van Benten AA**, Voorschoten, overleden 5 maart 2022, 72 jaar
- **Hessel Henk van Bruggen AA**, Driehuis, overleden 16 februari 2022, 54 jaar
- **Henricus Johannes Rudolf Albertus van der Burgt RA**, Arnhem, overleden 18 februari 2022, 85 jaar
- **Charissa Julissa de Cuba RA**, Curaçao, overleden 17 juni 2021, 45 jaar
- **Adriaan Jakob van der Ent AA**, Heiloo, overleden 14 maart 2022, 85 jaar
- **Leonardus Johannes Maria Fernig RA**, Vesseem, overleden 10 februari 2021, 94 jaar
- **Sijbe Hoekstra RA**, Leusden, overleden 5 september 2021, 80 jaar
- **Gerardus Simon Maria van der Klugt RA**, Katwijk, overleden 6 december 2021, 72 jaar
- **Jan van Rijnbach RA**, Etten-Leur, overleden 6 maart 2022, 98 jaar
- **Johannes Cornelis van Stipdonk RA**, Eindhoven, overleden 11 maart 2022, 56 jaar